Jaargang 116. Woensdag, 14 Januarij 1857. No. 6.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Longziekte.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen* maakt, overeenkomstig art. 13 van het Reglement ter voorkoming van het overbrengen of voortplanten der besmettelijke Longziekte onder het Rundvee in de Provincie *Groningen*, uitgevaardigd door GEDEPUTEERDE STATEN den 25sten April 1848, aan de Ingezetenen bekend, dat op den Stal van **HILLEBRAND DIJKHUIS**, buiten de Heerepoort, letter Z nommer 74, **een Rund is gestorven en twee Koeijen zijn afgemaakt, welke bij opening zijn gebleken in erge mate met de Longziekte behebt geweest te zijn;** weshalve den Ingezetenen wordt aanbevolen en zij worden gewaarschuwd:

a) om tegen deze verwoestende ziekte op hunne hoede te zijn, hun Vee steeds zoo veel mogelijk afgezonderd en buiten gemeenschap met ander Vee te houden, en zoo min mogelijk Vee van anderen in hunne Weiden of op hunne Stallen toe te laten of Vee aan te koopen;

b) Om, bij het ontstaan van eenige ziekte onder hun Vee, dadelijk aan den Burgemeester daarvan kennis te geven; terwijl het verzuim daarvan hen aan boete en gevangenis zal blootstellen, daartegen bij het Wetboek van Strafregt bedreigd;

c) Om zich, in geval van het ontstaan van ziekte onder hun Vee, stiptelijk te gedragen naar de aanwijzing van het Openbaar Gezag.

De Burgemeester brengt wijders ter algemeene kennis, dat door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, in gevolge art. 16 en 17 van gemeld Reglement, is bepaald, dat de van Longziekte verdachte kringen rondom voormelden Stal zullen worden begrensd:

ten Noorden door de Stadsgracht;
ten Zuiden door de Buiten-Vestingwerken;
ten Oosten door het Winschoterdiep;
ten Westen door de Stijfselmakerij van de Heeren W. T. & H. MULDER (Oostkant), met dien verstande, dat het vervoer van Vee langs de groote wegen binnen die kringen gelegen, zal worden vrijgelaten, met uitzondering van den weg langs de Gracht van af den Heereweg naar den Hoornschendijk, waarlangs dat vervoer is verboden, en met bepaling, dat het bedoelde Vee zich op die groote Wegen, voor zooveel die in de kringen vallen, niet mag opgehouden, maar met den meesten spoed zal moeten worden doorgedreven, waarvoor door de Plaatselijke Politie met de meeste zorg zal worden gewaakt.

Voorts dat de in gevolge meergemeld Reglement vereischte afscheidings- en waarschuwingsteekenen zijn gesteld.

GRONINGEN, 10 Januarij 1857.

De Burgemeester voornd.: J. SLOT.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **AANGIFTE** van **KINDEREN**, voor welke tegen **den 1sten Mei 1857 TOEGANG** tot eene der **STADS-** of der **STADS-ARMENSCHOLEN** dezer Gemeente verlangd wordt, zal moeten geschieden in den loop der maand JANUARIJ aanstaande, bij den Onderwijzer der Nieuwe Ooster Stadsschool, H. SUIDINGH.

GRONINGEN, 29 December 1856.

Namens de Schoolcommissie voornd.:
A. OUDEMAN, *Secretaris.*

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

Op denzelfden tijd dat de Engelschen Canton voor een deel in de asch legden, hadden op een ander punt in China, te Shanghaï, nieuwe gevechten plaats tusschen het leger der oproerlingen en de troepen der regering. Volgens brieven uit China, heeft die ontmoeting den 5den November plaats gegrepen en ten gevolge gehad de ontruiming van Shanghaï door de keizerlijke overheden en de definitieve bezetting dier stad door de oproerlingen, wat den volgenden dag is gevolgd door de vervallen verklaring der thans over China regerende dynastie van *Mantchoue*. Het hoofd der opstandelingen zou zich tevens verklaard hebben voor den hersteller der dynastie van *Ming* en den directen opvolger van *Tchang Fi*, den laatsten Keizer uit deze familie, welke in 1644 werd onttroond.

NEDERLANDSCH-WESTINDIE.

In een partikulier schrijven uit Paramaribo van den 5den December wordt weder melding gemaakt van moeijelijkheden op sommige suikerplantaadjes ontstaan. Men leest daarin het volgende:

Sedert de invoering van 't nieuwe slavenreglement is onder de plantaadje-slaven een geest van weerspannigheid ontstaan, die, indien geene voldoende maatregelen genomen worden, van slechte gevolgen zouden kunnen worden. Op de meeste plantaadjes, vooral die met water werken, hebben de slaven geweigerd na 6 uur te arbeiden. Zij hebben geen ontzag meer voor den directeur noch voor den administrateur, en komen in massa naar de stad, om hunne klagten, met voorbijgang van hunnen administrateur, bij den procureur-generaal in te brengen. Deze ambtenaar is, vergezeld van twee heemraden, met de schroefstoomboot *Paramaribo* naar verschillende plantaadjes vertrokken, ten einde de slavenmagten hunne verpligtingen in verband met het slaven-reglement voor oogen te houden. Hij is vergezeld van een detachement militairen, sterk 30 man en 1 officier, en heeft last, om met scherp te schieten dáár waar het noodig mogt wezen. Op Wolfcapoerica hebben de slaven den administrateur uitgejouwd en niet naar reden willen luisteren; op Hamburg hebben zij de kostgronden vernield. Men schrijft deze ongeregeldheden toe aan verkeerde uitlegging van het bedoelde reglement. De proc.-generaal is van zijne expeditie nog niet terug. Het is te hopen, dat de te nemen maatregelen den gewenschten uitslag zullen hebben.

— Men leest in de *Surinaamsche Courant*, d.d. Paramaribo den 21sten November, het volgende: Met genoegen deelen wij mede, dat het onzen geachten stadgenoot *A. Wildeboer* gelukt is, uit de melk van den Bolletrieboom eene zelfstandigheid te bereiden, welke in kleur en hoedanigheid zeer veel overeenkomst heeft met gutta-percha. De door z.ed. genomen proeven toonen aan, dat deze zelfstandigheid, van af de dunte van papier, tot elken graad van dikte kan gebragt worden, waardoor dezelve welligt geschikt zal zijn tot het fabriceren van alle zoodanige voorwerpen, waartoe de gutta-percha gebezigd wordt. Indien de monsters derzelve, welke, naar wij vernemen, door het gouvernement naar het moederland tot onderzoek zijn opgezonden, geschikt mogten bevonden worden om als gutta-percha te worden gebruikt, zal deze ontdekking eene nieuwe bron van industrie kunnen opleveren, daar men die boomen, waaraan onze kolonie zoo rijk is, en van welke er zulk eene menigte jaarlijks voor timmerhout wordt geveld, vooraf zoude kunnen tappen.

ITALIE.

De baron *Bentivenga*, het hoofd van den jongsten opstand in Sicilië, is den 20sten Dec. in de nabijheid van Palermo gefusilleerd. Hij verlangde ongeblinddoekt te mogen sterven. Dit verzoek werd hem echter geweigerd. Vóór zijnen dood verklaarde hij het eenige hoofd van den opstand te zijn geweest en verlangde hij eene zachte behandeling voor zijne kameraden.

Den 6den dezer vloog te Napels (zoo als reeds gemeld is) een van de grootste schepen der Napelsche oorlogsmarine, het voor anker liggende koninklijke fregat *Karel III* in de lucht. Ten gevolge der ontploffing werden eenige van de in de nabijheid gelegene schepen meer of min beschadigd. Ongelukkig heeft men daarbij 50 menschenlevens te betreuren.

Een paar weken vroeger is, gelijk men zich herinnert, een kruidmagazijn te Napels in de lucht gesprongen; dit werd destijds vrij algemeen als een toeleg van revolutionairen beschouwd. De omstandigheid, dat het springen van het schip nu weder genoegzaam op dezelfde plaats is voorgevallen, versterkt de meening van vroeger en brengt de bevolking in bestendige angst door de vrees voor nieuwe rampen van dien aard.

— Den 7den dezer is de gewone zitting der wetgevende kamers van Sardinië door Koning *Victor Emanuel* in persoon geopend. In de daarbij gehouden aanspraak herinnerde Z. M., dat Sardinië met roem aan den Oosterschen oorlog deel genomen had, en voegde daarbij het volgende: » Het Parijsche congres heeft ons verbond met Frankrijk en Engeland als 't ware gewijd en tevens onze oude vriendschapsbetrekking met Rusland hersteld. Voor de eerste maal zijn Italië's belangen door eene Italiaansche mogendheid op een Europeesch congres verdedigd; en terwijl Sardinië bewijzen leverde van de noodzakelijkheid om in aller belang Italië's gesteldheid te verbeteren, verwierf het den welverdienden roem van doorzigt, van politieke bezadigdheid en van burgerlijken moed."

Hij besloot zijne rede met eene lofspraak op den constitutionelen regeringsvorm en de volksvrijheid, welke algemeen toegejuicht werd. » De door Koning *Karel Albert* aan Sardinië geschonken instellingen (zeide hij) zijn door den tijd tot vastheid gekomen en door de innige eendragt tusschen den troon en de natie vruchtbaar gemaakt: zij verzekeren aan het vaderland eene toekomst vol heil en roem."

SPANJE.

Valencia was op Nieuwjaarsdag het tooneel van een oproer, dat van meer gewigt was dan de ministeriële organen doen voorkomen. Aanleiding tot den opstand gaf de op nieuw ingevoerde belasting op de levensmiddelen, ten gevolge waarvan dien dag niet één oranjeappel ter markt kwam en de andere producten zeer duur waren. Het met messen gewapende volk verzamelde zich in de straten, en gaf door woorden en gebaren zijne vijandige voornemens tegen het bestuur te kennen. De kapitein generaal van Valencia, don *Diëgo de la Rios*, liet onmiddellijk de geheele bezetting onder de wapens komen, en vooral veel artillerie in de straten rukken, bezette de kerken en andere strategisch gewigtige punten met militaire magt, en vermaande bij proclamatiën, die in strenge bewoordingen waren vervat en aangeplakt werden, de bevolking tot rust en orde weder te keeren, bij gebreke waarvan de straffen zeer zwaar zouden zijn.

De menigte stoorde zich aan die bedreiging niet, scheurde de proclamatiën af en toonde zich weinig geneigd aan de vermaning van den kapitein-generaal gehoor te geven. Daarop verklaarde deze de stad in staat van beleg. Den 2den Januarij legerden de soldaten nog op de straat en was de stemming der bevolking van dien aard, dat de kapitein-generaal het niet raadzaam achtte de troepen weder de kazernen te laten betrekken. In een den 3den gehouden ministerraad is het gebeurde te Valencia ter sprake gebragt en werd met algemeene stemmen besloten, dat de regering eene vaste houding zal blijven in acht nemen.

Ook te Malaga en op verscheidene andere punten hebben zamenscholingen plaats gehad, en ook te Madrid begint meer en meer de ontevredenheid der mindere en burgerklassen over de wederinvoering der oude belasting, waardoor de reeds zoo dure levensmiddelen nog meer in prijs gestegen zijn, te blijken.

De broodprijs te Madrid blijft steeds stijgen.

Met de schatkist is het voorts droevig gesteld. Het kabinet moet er zelfs aan gedacht hebben, om niettegenstaande de pas gesloten geldleening, ook de desamortisatie-wet weder gedeeltelijk in werking te brengen. Uit dien hoofde tracht de kerkelijke partij het ministerie te doen vallen, maar de Koningin heeft tot hiertoe daaraan geen gehoor gegeven.

De generaal *Prim* is wegens een vergrijp tegen het koninklijk gezag, te Barcelona in hechtenis genomen.

ZWITSERLAND.

Aan eene minnelijke schikking der kwestie van Neufchâtel valt op dit oogenblik wel niet meer te twijfelen. De schikking, door den Keizer der Franschen voorgesteld, bestaat, gelijk reeds gemeld is, in de onmiddellijke vrijlating der royalistische gevangenen, met hunne verwijdering tevens van het Zwitsersche grondgebied tot dat de kwestie definitief zal geschikt zijn. Daarentegen heeft Keizer *Napoleon* zich verbonden bij den Koning van Pruissen op den afstand zijner eischen op Neufchâtel aan te dringen; en men gaat reeds zoo ver van te verzekeren, dat laatstgemelde in deze schikking, die, wat den vorm betreft, zijne waardigheid buiten het spel laat, genoegen genomen heeft.

Verder wil men weten dat de onderteekenaars van het Londensche protocol, nadat de schikking definitief tot stand zal gebragt zijn, eene conferentie zullen houden met het doel om deze afwijking van het Weener tractaat in behoorlijken vorm te regelen. Aan deze conferentie zal, gelijk men trouwens wel denken kan, ook Zwitserland deel nemen. Men vergete intusschen niet, dat het Weener tractaat reeds herhaalde malen door andere gebeurtenissen eene wijziging heeft ondergaan, waaraan de groote mogendheden hare goedkeuring verleend hebben, zonder dat die vorm in acht genomen is. Om die reden kunnen wij aan dit laatste ook nog niet veel geloo- hechten.

De bondsvergadering, die tegen den 14den dezer bijeengeroepen is, moet nog in de eerste plaats aan het voorstel van Keizer *Napoleon* zijne goedkeuring schenken; maar aan hare toetreding mag men redelijkerwijze niet twijfelen. Zoo als men weet, hebben al de voorafgaande handelingen van den bondsraad nopens deze kwestie, tot dusverre de goedkeuring dier vergadering weggedragen.

DUITSCHLAND.

Den 16den dezer zal de Koning van Hannover in de orde der vrijmetselaren opgenomen, en vervolgens tot grootmeester aller loges in dat koningrijk benoemd worden.

— De oud-minister van Keurhessen, de welbekende heer *Hassenpflug*, die zich sedert eenige weken te Marburg met der woon heeft gevestigd, had zich doen voorstellen als lid van eene societeit, in die stad. Deze vereeniging telt onder hare leden de meest conservative personen der stad en daaronder vele professoren en ambtenaren. Niettemin is het resultaat der ballotage ongunstig geweest. De directeur der politie heeft dit als eene demonstratie tegen de regering beschouwd, de societeit ontbonden en het lokaal doen sluiten.

LUXEMBURG.

Aan de *Amst. Ct.* wordt het volgende uit Parijs geschreven:

Een persoon, wiens betrekking en stand hem in staat stellen zeer goed onderrigt te zijn, meldt mij de tijding, die ik mij haast u mede te deelen. Volgens zijne uit goede bron geputte inlichtingen, hebben verscheidene leden der ontbonden kamer van het groothertogdom Luxemburg het voornemen opgevat, bij de groote mogendheden in beroep te komen tegen de staatkundige maatregelen, onlangs door den Koning-groothertog genomen ter uitvoering van de besluiten van den Duitschen bondsdag. De adressanten gelooven zich te kunnen beroepen op het tractaat van den 19den April 1849, krachtens hetwelk Luxemburg onder het gezag van den Koning-groothertog is teruggekeerd, en eischen op grond van dat tractaat, het behoud der burgerlijke en staatkundige waarborgen, die zij op dat tijdstip genoten; zij oordeelen dat de groote mogendheden, die het tractaat van den 19den April 1849 geteekend hebben, gehouden zijn hunne regten te doen eerbiedigen. Naar het schijnt, zijn stappen gedaan om deze zaak bij de Parijsche conferentie te doen behandelen, doch zoo als blijkt, zijn zij zonder gevolg gebleven. De conferentie had zich ook met deze kwestie niet in te laten, alleen geroepen als zij was, om de nog onafgedane punten met betrekking tot het vredestractaat van den 30sten Maart tot oplossing te brengen. Men wil echter dat de behandeling der Luxemburgsche aangelegenheid door de Parijsche conferentie niet bepaald is geweigerd, maar dat er hoop gegeven is ze ter sprake te brengen, wanneer de gevolmagtigden, waarschijnlijk binnen kort, weder zullen moeten bijeenkomen ter regeling van geschilpunten van meer algemeen belang. Eindelijk wordt er bijgevoegd, dat de ex-afgevaardigden van Luxemburg op de medewerking der Engelsche regering kunnen rekenen. De nieuwe conferentie, hier bedoeld, is vermoedelijk die, welke de kwestie van Neufchâtel zal moeten regelen, daar het nu toch zeker schijnt, dat de zaak langs den diplomatieken weg is of zal worden vereffend.

De *Triersche Ztg.* meldt, dat prins en prinses *Hendrik der Nederlanden* spoedig het groothertogdom Luxemburg verlaten en naar de Nederlanden terugkeeren zullen.

Men zegt dat het Luxemburgsch parket dezer dagen ook de *Nieuwe Rott. Cour.* voor Prins *Hendrik* heeft aangehouden, waarin over de Luxemburgsche zaak een artikel voorkwam, doch dat de Prins, onder betuiging van zijne ontevredenheid over zulk eene toepassing der wet op de drukpers, zijn blad heeft laten halen.

GROOT-BRITTANJE.

Van verschillende punten der Engelsche kusten worden berigten ontvangen van menigvuldige schipbreuken, ten gevolge van de stormen, welke van Donderdag tot Zondag hebben geheerscht. Tusschen Shields en Yarmouth alleen zijn, volgens de minste opgaven, 60 vaartuigen gestrand. In 15 à 20 dezer gevallen bragt niemand er het leven af; meer dan 100 matrozen zijn daarbij omgekomen. In het afgeloopen jaar bedroeg het aantal schipbreuken op de Engelsche kust 1959, waarvan 244 op de maand December komen.

Men verneemt nog het volgende aangaande het vergaan der mailboot *Violet*, l.l. Maandag van Ostende naar Dover vertrokken. Zij was eene der beste pakketbooten in de dienst, werd gebouwd voor rekening der Engelsche admiraliteit, en gevoerd door kapt. *Lyne*, die vele jaren als zoodanig had gefungeerd. De bemanning, in het geheel 17 man sterk, behoorde tot de oudste en meest ervaren zeelieden in de maildienst. Behalve deze, waren er nog een postbeambte, die de mail vergezelde, en een passagier aan boord. Drie lijken zijn, aan een boei vastgeklampt, in de nabijheid van het wrak, op het Goodwinsand opgevischt. De Engelsche reddingsboot, die de schipbreukelingen te hulp kwam, moet het lot der *Violet* gedeeld hebben. Men meent de oorzaak van deze ramp te moeten toeschrijven aan het verschrikkelijke weder, maar bovenal aan de hevige sneeuwjagt, waardoor men zich waarschijnlijk in de vuren vergist heeft. De brievenmaal, welke met dit schip was medegenomen, had ook brieven uit Nederland in, n.l. die welke met de avondposten van Zaturdag den 3den en Zondag den 4den dezer uit Amsterdam, 's Gravenhage, enz. vertrokken zijn, en uit verder gelegene plaatsen, naar mate de loop der posten dit medebrengt. Het bevestigt zich evenwel gelukkig, dat deze brievenmaal is teruggevonden. Er waren onderscheidene pakketten met waarde onder.

— Uit Malta schrijft men, dat een geweldige storm heeft gewoed en groote schade heeft te weeg gebragt: vier groote schepen zijn gestrand of vergaan, waarbij de *Mehemet Ali*; omtrent 300 barken zijn tegen de kade verbrijzeld.

FRANKRIJK.

Rusland, ofschoon in grondgebied eenigzins winnende bij de nieuwe grenslinie, die door de conferentie is aangegeven, is toch niet geheel tevreden over den langen tijd, die aan Engeland en Oostenrijk tot ontruiming is gegeven. De beraadslagingen zijn dan ook warm, maar toch met waardigheid gevoerd. Baron *Brunnow* heeft zeer doen uitkomen, dat Rusland de meest treffende blijken heeft gegeven van zijne getrouwheid in het nakomen der verdragen, terwijl men juist tegen het hof van Petersburg steeds van wantrouwen durft spreken. De Turksche gezant heeft o. a. geprotesteerd tegen den naam van de » Verhevene Porte", en gevraagd, dat men voortaan steeds van Z. M. den Sultan zou spreken.

Naar men wil, zal de commissie voor de Donau-vorstendommen verpligt zijn, van haren arbeid verslag uit te brengen aan de conferentie die te Parijs moet bijeenkomen. Zoo dit waarheid behelst, mag men zich hierover verheugen, daar hierdoor de moeijelijkheden zullen voorkomen worden, die er in den laatsten tijd eene beslissing hebben opgehouden. Men voegt er bij, dat Keizer *Napoleon* het verlangen zou te kennen gegeven hebben, dat de commissie voor de reorganisatie der vorstendommen hare werkzaamheden ten einde mogt gebragt hebben in den loop van Mei 1857. Alzoo zoude binnen ongeveer 4 maanden de conferentie andermaal bijeen komen.

Overigens houdt men zich te Parijs nog vooral bezig met den moordenaar *Verger*. Deze zal den 17den voor het hof van assises verschijnen. Hij wil geen advokaat hebben. Men heeft o. a. bij hem verscheidene vertoogen gevonden tegen de leer der onbevlekte ontvangenis. Hij schreef, dat men de dienst van den Heer wilde vervangen door de dienst eener Godin; dat wel is waar de verstandige geestelijken dat niet begeerden, maar dat zelfs in geschriften werkelijk de goddelijkheid van Christus wordt gesteld beneden die van zijne moeder. In een brief aan den bisschop van Meaux komt hij met kracht tegen die afdooling op. Onlangs had hij in een gesprek zich zeer verstoord getoond over de afdwalingen, die men zich van den Bijbel, in de Roomsche kerk veroorloofde.

— In Frankrijk wordt sedert eenigen tijd eene regtsvraag behandeld, waarin alle vrienden van constitutionele vrijheid groot belang stellen, de vraag namelijk of bij verkiezingen ingevulde stembiljetten onder de kiezers verspreid mogen worden zonder vergunning van den departements-prefect, welke overigens volgens de wet voor het uitreiken en rondventen van alle drukwerk vereischt wordt. Reeds meermalen is deze vraag door regterlijke gewijsden, naar den wensch des gouvernements, ontkennend beantwoord; maar zij wacht nog op eene definitive beslissing, die weldra aan alle uiteenloopende uitspraken een einde maken zal.

Intusschen wenden beroemde regtsgeleerden en staatsmannen, welke de betrekkelijke wetsbepalingen hebben helpen maken, zich tot het publiek met de gemotiveerde verklaring, dat zij zich met de opvatting des gouvernements niet kunnen vereenigen. In het jongste nommer van de *Presse* leest men weder drie zoodanige verklaringen, namelijk van de heeren *Odillon-Barrot*, *Dufaure* en *Berryer*.

— Er vormt zich te Parijs weder eene nieuwe maatschappij op aandeelen, ten doel hebbende om het slib van de rivier de Nijl naar Europa over te voeren, om, even als met de guano, er landen mede te bemesten!.... Het eigenlijk oogmerk der oprigting van deze maatschappij mag evenwel veilig worden gezocht in den actiën-handel.

— Volgens een telegrafisch berigt, is graaf *de Morny* te Petersburg met prinses *Trubetskoy* in den echt getreden. Hij heeft, naar men zegt, aan zijne gemalin een bruidsgeschenk van twee millioen in diamanten gegeven. *Rothschild* zegt van den voorzitter van het wetgevend ligchaam: » Hij is na mij de rijkste man in Frankrijk."

BELGIE.

Woensdag viel te Antwerpen een betreurenswaardig feit voor. Een Protestantsche zendelingleeraar hield sedert kort, in een

lokaal bij de Falcon-gracht aldaar, godsdienstige voordragten voor zijne geloofsgenooten. Onder het publiek verspreidde zich het valsche gerucht dat zijne toehoorders betaald werden, en reeds Dingsdag verzamelde zich eene groote massa voor genoemd huis. Woensdag avond drong eene digt opeengepakte menigte uit den volkshoop in de vergaderzaal, verscheurde de bijbels die zij vond, vernielde tafels, banken en stoelen en dreigde den geestelijke hem te zullen mishandelen. De politie kwam krachtig tusschen beide, sloot het lokaal, waar zich nog 107 personen bevonden en nam elf der belhamels gevangen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 11 Januarij.

Z. M. de Koning heeft den heer *Löwenstimm*, hofraad van Z. M. den Keizer van Rusland, benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon.

Ten vervolge op het kon. besluit van den 4den December l.l., zijn bij besluit van den 7den dezer, tot belooning dergenen die zich bij de in de maanden Julij, Augustus en September 1856 plaats gehad hebbende expeditie naar de Lampongsche districten hebben onderscheiden, 1) bevorderd van ridder der 4de tot ridder der 3de klasse van de Militaire Willemsorde, de kolonel der infanterie *J. A. Waleson*, kommandant der voormelde expeditie; 2) benoemd tot ridders der 4de klasse dier orde: de kapitein-adjudant bij den grooten staf *A. W. P. Weitzel*; de kapitein van den generalen staf *F. W. B.* jhr. *Flugi van Aspermont*; de kapiteins der infanterie *J. H. R. Köhler* en *L. A. de Klerck*; de 1ste luitenant-adjudant bij den grooten staf *C. M. L. Speltie*; de 1ste luitenant der infanterie *K. F. Schultze*; de 1ste luitenant der genie en sappeurs *G. H. Schepers*; de officier van gezondheid der 3de klasse bij de militaire geneeskundige dienst *C. F. Diepenbroek*; de 2de luitenants der infanterie *W. J. G. van Swieten*, *C. J. M. de Wilde*, *J. L. B. Granpré Molière* en *J. H. C. Godin*; de walbusschutters *D. Wytmans*, *F. J. H. van Blerk* en *M. van Dijk*, en de flankeur *P. Elsakkers*; — allen van het wapen der infanterie.

— Bij kon. besluiten van den 7den en 8sten dezer zijn benoemd: tot substituut-griffier bij het prov. geregtshof in Gelderland, mr. *E. A. A. IJssel de Schepper*, advokaat te Arnhem; tot kantonregter te Nijkerk, mr. *G. Hoefhamer*, thans griffier bij het kantongeregt aldaar, en tot griffier, mr. *R. H. J. Schmalhausen*, wonende te Delft.

— Omtrent de bezuiniging, die de ingediende ontwerp-wet op de regterlijke organisatie zal aanbrengen, schrijft de *Asser Ct.* nog: »Volgens de berekening des ministers, die welligt nog te gunstig voor de voordragt is, zou de regterlijke magt naar dit plan *f* 231,600 minder kosten dan volgens de organieke wetten die thans gelden; doch men weet, dat de bij die wetten vastgestelde organisatie in de laatste jaren reeds eenige inkrimping heeft ondergaan, die door de ervaring vooraf gebleken was voor den gang der zaken onschadelijk en met behoud van het wezen en de beginselen der organisatie van 1838 bestaanbaar te zijn. Indien men dit in het oog houdt en de tegenwoordige kosten van ons regtswezen tot punt van vergelijking neemt, bevindt men, dat de door den minister van justitie beloofde bezuiniging tot *f* 195,000 daalt."

— Bij een dezer dagen door den Koning genomen besluit is bepaald, dat het ledergoed voor het wapen der infanterie van het leger, voortaan zal bestaan uit een' om het lijf gesloten koppel met koperen slot, waarop het nommer van het regement, een granaat of hoorn geplaatst; wordende de patroontasch door middel van een passant aan den koppel bevestigd; ook is in het model der trommen eenige verandering bevolen; zij zullen voortaan korter wezen.

— De heer *B. M. Perk* is voornemens, in den omtrek dezer stad eene Beijersche stoom-bierbrouwerij op te rigten, waartoe een kapitaal van *f* 250,000 in aandeelen moet worden bijeengebragt.

— De hooge raad heeft in eersten aanleg uitspraak gedaan in de zaak van den procureur-generaal bij den hoogen raad tegen mr. *C. van der Lek de Clercq*, lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal. De hooge raad heeft den bekl. schuldig verklaard aan het laten losloopen van zijnen hond, op 200 pas van den openbaren weg verwijderd, zonder voorzien te zijn van eenen slependen kruisbungel, en hem te dier zake veroordeeld tot *f* 10 boete, te verdeelen volgens de wet; den hond verbeurd verklaard, of wel den bekl. veroordeeld tot betaling van *f* 5, waarop de waarde van den hond is bepaald; den bekl. voorts veroordeeld in de kosten; en eindelijk bepaald, dat, indien hij, twee maanden na daartoe te zijn aangemaand, in gebreke blijft boete en kosten te voldoen, de opgelegde straf zal worden vervangen door gevangenisstraf van zeven dagen. Bij deze uitspraak is hoofdzakelijk uitgemaakt, dat onder *losloopen* in den zin der wet moet worden verstaan het *vrijelijk*, *zonder opzigt* losloopen van een hond; en dat de hond van den bekl., terwijl hij zich van zijnen meester verwijderde, niet meer was onder diens opzigt, en alzoo in den zin der wet zonder slepende kruisbungel van den openbaren weg is weggeloopen.

— Uit Maastricht meldt men dat de toestand van den commissaris des Konings in Limburg, den heer *de Willebois*, reeds zoo zeer verbeterd is, dat hij zijne gewone werkzaamheden heeft kunnen hervatten.

— In het thans verzonden nommer der Oost-Indische Editie van de *Nieuwe Rott. Ct.* leest men: Onze lezers zullen reeds opgemerkt hebben, dat wij in ons vorig nommer geene leading-artikelen hebben opgenomen en het ook in dit nommer niet doen. De reden daarvan is, dat wij de mededeeling hebben ontvangen, dat in Indië eene wet op de drukpers of reeds is uitgevaardigd of op het punt staat uitgevaardigd te worden. Daar wij deze nog niet ontvangen hebben en dus niet beoordeelen kunnen, wat wel, wat niet geoorloofd is voor Indië te schrijven, hebben wij onze abonnenten niet in gevaar willen brengen, soms onze courant niet te ontvangen en den verspreider der courant, om boeten of andere straffen te beloopen. Wij zullen dit zoo lang volhouden tot dat wij weten, in hoever wij ook voor Indië in onze beoordeelingen vrij zijn.

— Men verneemt dat de Keizer van Japan, de mijnen in zijn rijk willende exploiteren, van het Ned. gouvernement in Oost-Indië één der daar aanwezige ingenieurs heeft aangevraagd, en dat onlangs de heer *Otto Hugenin* (een discipel der Delftsche akademie) met verstelijke pracht naar Jeddo is vertrokken.

AMSTERDAM, 11 Januarij.

De hoogleeraar in de staatswetenschappen aan de doorluchtige school alhier, jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*, heeft aan de studenten dier school ter gelegenheid der tegenwoordige feestviering een geschrift, als feestgeschenk, toegewijd, onder den titel van: *De rigtingen en partijen in het staatkundig leven.* Het is verdeeld in de navolgende stukken: De wetenschap en het leven. — De partijen en rigtingen op staatkundig gebied. — De regering tegenover de partijen.

Niet slechts zij, aan wie de eer der toewijding te beurt viel, maar geheel het beschaafde deel des Nederlandschen volks, zal ongetwijfeld dit geschrift, niet alleen belangrijk om 's hoogleeraars oorspronkelijke beschouwingen, maar ook deels als overzigt der nieuwste litteratuur over het behandelde onderwerp, in dank ontvangen. (*Amst. Ct.*)

LEIDEN, 11 Januarij.

De *Leidsche Ct.* wijdt een uitvoerig artikel aan de verschrikkelijke ramp, die op den 12den Januarij 1807, dus juist 50 jaren geleden, de stad Leiden trof, door de uitbarsting van een met 37,000 ℔ buskruid beladen schip, liggende in het Rapenburg, waardoor eensklaps eene der schoonste wijken der stad instortte of vreeselijk werd geteisterd en waarbij ongeveer 140 menschen in één oogenblik een offer des doods werden.

Dit artikel eindigt aldus: »Weinig vermoedde vroeger de redacteur dat hij, toen zelf ernstig verwond, en na veel inspanning des avonds laat, onder het puin der school van het Leidsche dep. der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, op den hoek van het Rapenburg en de Langebrug, gered, na eene halve eeuw deze herinnering voor zijne courant zou schrijven."

ASSEN, 11 Januarij.

In gevolge het nieuwe veenreglement, heeft den 6den dezer de stemming plaats gehad voor 9 leden van de hoofdcommissie der 9 markten van Eext tot Valthe, bekend onder den naam van Oostermoersche- en Zuidenveldsche veenen.

Tot leden zijn gekozen de heeren: voor Eext *J. R. Boerma* te Annerveensche Kanaal, voor Gieten mr. *C. L. Kniphorst* te Gieten, voor Bonnen *K. Altona* te Stadskanaal, voor Gasselterboerveen *F. Prins* te Gasselte, voor Gasselternijeveen mr. *M. van der Tuuk* te Veendam, voor Drouwen *J. Aling* te Borger, voor Buinen *H. S. Gratama* te Assen, voor Exlo mr. *S. H. Tonckens* te Exlo en voor Valthe *J. Nijenhuis* te Gieten.

GRONINGEN, 13 Januarij.

Bij kon. besluit van den 3den dezer is o. a. benoemd, tot militair lid van den militieraad te Groningen voor de ligting van 1857, de majoor Joost, adjudant in het prov. kommandement van Groningen en Drenthe.

— In de 96ste algemeene vergadering van het alhier gevestigde genootschap *Pro excolendo Jure Patrio*, Zaturdag l.l. gehouden, zijn tot leden binnen de provincie benoemd: 1) mr. L. J. Nepveu tot Ameide, officier bij de arrondiss.-regtbank te Groningen; 2) mr. B. Dorhout Mees, advokaat te Groningen, en tot lid buiten de provincie wonende, mr. L. A. J. W. baron Sloet, griffier der staten van Gelderland.

— Laatstleden Zaturdag-avond werd in de benedenzaal van 't concerthuis eene vergadering gehouden van begunstigers en betalende leden der afdeeling Groningen tot afschaffing van den sterken drank, en daarna de maandelijksche openlijke vergadering. In de *eerste* dezer vergaderingen werden de huishoudelijke belangen der afdeeling ter sprake gebragt en voorstellen uitgelokt voor de punten van beschrijving ter algemeene vergadering; in de *laatste* beantwoordde de heer D. de Groot de vraag: »Waarom telt de vereeniging tot afschaffing van den sterken drank nog geen grooter aantal leden?" met het oog op de leden zelven, op de hinderpalen, die zij moeten vermijden en hetgeen door hen kan en moet gedaan worden om de afschaffingszaak te bevestigen en uit te breiden. In eene openlijke vergadering ten vorigen jare werd dezelfde vraag beantwoord door den heer ds. Douwes van Leens, met het oog op de oorzaken, die *buiten* de vereeniging een snelleren voortgang verhinderen. De tweede spreker, het lid B. S. Deelman, zoon uit een huisgezin waarvan al de 8 leden afschaffers zijn, betuigde zijne hooge belangstelling in de afschaffingszaak en deelde het verhaal mede, hoe ter dezer stede een huisgezin diep ongelukkig werd door den sterken drank, maar door het afschaffings-genootschap op den weg van eere en deugd werd teruggebragt. Eindelijk deelde de heer T. Hofkamp het vervolg en slot mede van »Arthur, tien nachten in de gelagkamer."

— Reeds meermalen was bij de openlijke voordragten van de hier gevestigde rederijkerskamer *Lulofs* de wensch uitgedrukt, dat de werkende leden hun zwarten rok met wit vest eens mogten verwisselen met aan het op te voeren stuk passende costumes. Aan dien wensch is voldaan. In de openlijke voorstelling van gisteren avond werden »de laatste dag van Heemkercks beleg (1359), hist. dram. gedicht in 6 tafereelen, door W. J. Hofdijk" en »de lekkerbek zonder geld, blijspel in één bedrijf naar het Fransch" gecostumeerd voorgedragen. Die verandering heeft algemeen genoegen gegeven. Wordt de waarde van de stukken er al niet door verhoogd, toch wordt de illusie niet zoozeer weggenomen, als bij eene ongecostumeerde opvoering, ook bij de beste declamatie, soms wel het geval moet zijn. Over de wijze waarop overigens de leden zich van hunne taak hebben gekweten, zullen wij alleen dit zeggen, dat er weder vooruitgang bij de meesten was op te merken en dat het gezelschap eene goede aanwinst heeft gedaan met de nieuwe leden die wij gisteren voor 't eerst zagen medewerken. Een vrij talrijk publiek woonde deze voorstelling bij. De opbrengst — bruto ongeveer *f* 400 — zal weder tot een weldadig doel worden aangewend, daar de gelden aan commissarissen der spijsuitdeeling te dezer stede zullen worden ter hand gesteld. Verdient de rederijkerskamer daarvoor weder den dank onzer stadgenooten, — ook aan de eigenaren der schouwburgzaal komt die toe voor den kosteloozen afstand hunner zaal, alsmede aan de hoornblazers van het 7de regement infanterie, die ook nu welwillend tot het edele doel hebben willen medewerken.

— Donderdag l.l. zijn door de regtbank alhier veroordeeld de vrouwen A. J. en T. J. tot gevangenzetting voor den tijd van twee jaren en in de kosten, wegens het arglistig wegnemen van goederen uit eene houten touwslagersloods, aan den Ebbingewal alhier.

— Bij besluit van den commissaris des Konings van heden, is de kring, getrokken geweest rondom den stal van H. J. Venema, te Westerhorn, onder Grijpskerk, opgeheven, daar er sedert den 13den Sept. l.l. geene longziekte heeft geheerscht.

— Donderdag l.l. werd het veertigjarig bestaan van het te *Veendam* gevestigde collegie: *Tot Nut der Zeevaart*, in eene buitengewone vergadering plegtig herdacht. Als redenaar trad in deze bijeenkomst, die door een talrijk publiek werd opgeluisterd, op de heer Meezenbroek, die zijne hoorders bekend maakte met de scheepvaart en scheepsbouw bij de oude volken. Hierop werden door onderscheidene heeren bijdragen geleverd, terwijl nog de heer Winkler Prins optrad om de leden van het zeemanscollegie geluk te wenschen met het veertigjarig bestaan dezer stichting, die in 1817 door een zeventiental leden opgerigt, telkens in bloei was vooruitgegaan, en thans 241 effectieve leden telt.

— Aan de wis- en zeevaartkundige school te Veendam, onder leiding van dr. G. Meezenbroek, zijn sedert den 1sten Augustus j.l. 105 leerlingen ingeschreven, waarvan 93 op heden nog aan het onderwijs deelnemen, van welke 62 uit die gemeente.

— Uit *Oosternieland* schrijft men ons van den 12den: De zucht naar landverhuizing schijnt in deze provincie nog niet te zijn uitgestorven. Zoo maken zich hier ook weder eenige huisgezinnen, ten getale van ruim twintig personen, gereed om in het aanstaande voorjaar hun tegenwoordig vaderland met Noord-Amerika te verwisselen. De hoop op een ruimer bestaan is de drijfveer, die hen aanspoort hun geluk in de nieuwe wereld te beproeven.

— Aangaande het weder in hechtenis nemen van den beruchten Jan Vos, bijgenaamd Standeveld, wordt ons nog het volgende medegedeeld. Zoodra de ijverige rijksveldwachter Bruins te Vlagtwedde vernomen had, dat die persoon zich waarschijnlijk ophield in de woning van de weduwe Bruinius te Horsten, begaf Bruins, vergezeld door A. Middelkamp en E. Bots, twee moedige arbeiders te Horsten, zich in den nacht van den 8sten op den 9den dezer derwaarts. Naauwelijs had Vos dit bespeurd, of hij trachtte uit die woning te ontvlugten, liep met eene geweldige vaart tegen Middelkamp aan, zoodat deze achterover viel, en het zoude Vos zekerlijk nog zijn gelukt te ontkomen, zoo niet de vlugge Bots hem had nagezet en eindelijk gevat, hoezeer Vos met een mes was gewapend. Zeker zal de justitie dergelijke moedige daden en diensten door bijzondere personen bewezen, weten te beloonen.

— Uit *N. Buinen* wordt ons van den 8sten dezer het volgende berigt: Eene vermeldenswaardige gebeurtenis had dezer dagen alhier plaats. Uit erkentelijkheid, liefde en achting voor hunnen predikant, den weleerw. zeer gel. heer W. Driesman, verzamelden 25 ingezetenen uit deze gemeente onderling de som van *f* 99, om daarvoor zijn weleerw. een vet varken present te geven. Van daag bood men z.w.eerw. een jong varken aan dat voor *f* 80 was gekocht; 't welk in dank werd aangenomen. Waar daden als deze spreken, behoeft men geene woorden om aan te toonen dat in deze gemeente tusschen predikant en gemeente banden zijn gelegd en steeds inniger en digter worden gesnoerd in den geest des Heeren Jezus Christus.

— Ook in de provincie Friesland circuleren nu, even als in Overijssel en Drenthe, op verscheidene plaatsen adressen aan den Koning tot bevordering van den aanleg van spoorwegen in de noordelijke provinciën des rijks.

— Door de gezamenlijke jagers in de gemeenten Enschedé en Lonneker (provincie Overijssel) zijn gedurende den afgeloopen jagttijd geschoten 1350 hazen.

Loop der bevolking over 1856.

In de gemeente *Appingedam* zijn geboren 98 kinderen, n.l. 52 van het mann. en 46 van het vrouw. geslacht; overleden 102 personen, n.l. 53 mann. en 49 vrouw. Gehuwd 40 paren.

De wettig gedomiciliëerde bevolking op ult. Dec. bedroeg 1681 van het mann. en 1698 van het vrouw. geslacht, totaal 3379. De feitelijke bevolking was 3414.

— In de gemeente *Bedum* zijn geboren 122 kinderen, als: 56 van het mann. en 66 van het vrouw. geslacht, waaronder 5 in onecht; overleden 70, als 33 van het mann. en 37 van het vrouw. geslacht, waaronder ongehuwden 33, gehuwden 26, weduwnaars 5, weduwen 6, benevens 5 levenloos aangegeven; 130 personen hebben zich in de gemeente gevestigd, als 66 van het mann. en 64 van het vrouw. geslacht; de gemeente hebben verlaten 106, als 56 van het mann. en 50 van het vrouw. geslacht; gehuwd 36 paren.

De wettige bevolking op ult. Dec. bestond uit 1866 van het man. en 1816 van het vrouw. geslacht, te zamen 3682. Feitelijke bevolking 3685.

— In de gemeente *Bierum* zijn geboren 54 van het mann. en 55 van het vrouw. geslacht, totaal 109 kinderen; overleden 35 mann. en 40 vrl., totaal 75. Onder de geboorten waren 5 in onechten staat verwekt en 1 tweelinggeboorte. Onder de overledenen waren 25 mannel. ongehuwd en 23 vrouwel. ongehuwd, 5 gehuwde mannen en 11 gehuwde vrouwen, 5 weduwnaars en 6 weduwen, terwijl er 5 als levenloos zijn aangegeven.

De wettige bevolking bestond op den 31sten December 1856 uit 3249 zielen, n.l. 1669 mannelijke en 1580 vrouwel.

— In de gemeente *Hoogezand* zijn geboren 252 kinderen, waarvan 143 van het mann. en 109 van het vrouw. geslacht. Overleden 138 personen, waarvan 61 van het mann. en 77 van het vrouw. geslacht. Gehuwd 72 paren.

De wettige bevolking bedroeg op ult. December: 6717 zielen, waarvan 3422 van het mann. en 3295 van het vrouw. geslacht. Hiervan behooren 5138 tot de Gereformeerde, 903 tot de R.-Katholijke, 545 tot de Doopsgezinde, 143 tot de Israëlietische, 65 tot de Luthersche en 30 tot de Chr. Afgescheidene godsdienst.

— In de gemeente *Kantens* zijn geboren 43 van het mannelijk en 41 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 84, waaronder 2 paar tweelingen en 3 doodgeboren; overleden 25 van het mannelijk en 20 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 45; gehuwd 15 paren, waaronder 1 weduwnaar en jongedochter en 1 weduwnaar en weduwe; ingekomen waren er 41 van het mannelijk en 23 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 64 zielen, en vertrokken 38 van het mannelijk en 39 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 77 zielen.

De wettige bevolking bestond op den 31sten December uit 1095 van het mannelijk en 1129 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 2224 zielen, en de feitelijke bevolking uit 1146 van het mannelijk en 1153 van het vrouwelijk geslacht; te zamen 2299 zielen.

— In de gemeente *Loppersum* zijn geboren 70 personen, waarvan 40 van het mann. en 30 van het vrouw. geslacht; hebben zich in de gemeente gevestigd 85, als 42 van het mann. en 43 van het vrouw. geslacht. Overleden 49 personen, als 26 van het mann. en 23 van het vrouw. geslacht; hebben de gemeente verlaten 82, als 47 van het mann. en 35 van het vrouw. geslacht. Gehuwd 19 paren. Geene kinderen zijn in onecht geboren; als levenloos aangegeven 3 kinderen, terwijl 1 tweelinggeboorte heeft plaats gevonden.

De wettig gedomiciliëerde bevolking op den 31sten Dec. bedroeg 1248 ml., 1255 vr., totaal 2503.

— In de gemeente *Middelstum* zijn geboren 45 van het mannelijk en 33 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 78, waaronder 5 paar tweelingen en 1 doodgeboren; overleden 20 van het mannelijk en 20 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 40; gehuwd 15 paren, waaronder één jongman met eene weduwe en één weduwnaar met eene jongedochter; ingekomen waren er 45 van het mannelijk en 35 van het vrouwelijk geslacht en uit de gemeente vertrokken 55 van het mannelijk en 43 van het vrouwelijk geslacht.

De wettige bevolking bestond op den 31sten December uit 931 van het mannelijk en 971 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 1902 zielen en de feitelijke bevolking uit 982 van het mannelijk en 1012 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 1994 zielen.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Dingsdag avond den 13den Januarij.

Aanwezig: de heeren Slot, Trip, Oudeman, Muller, van Ittersum, Roelfsema, Doornbosch, van Houten, de Sitter, Cremers, Mesdag, Edelinck, Swaagman, van Swinderen, Meijer, Geertsema, Dommering, van Heijningen Bosch, Wichers, Quintus, de la Faille, en van Imhoff.

Aan de orde wordt gesteld:

1) *Missive van den commissaris des Konings, geleidende afschrift van het kon. besluit, houdende herbenoeming van den heer* J. Slot *tot burgemeester der gemeente Groningen*, en

2) *Missive van denzelfden, houdende, dat de herbenoemde den eed in zijne handen heeft afgelegd.* — Beide voor kennisgeving aangenomen.

3) *Missive van den minister van oorlog betrekkelijk het onderhoud der kazernen.* — In handen van de commissie *ad hoc* gesteld.

4) *Resolutie van ged. staten, houdende verdaging hunner beslissing over de begrooting dezer gemeente over* 1857 en magtiging om over de helft der sommen te disponeren, behalve over die posten, waarop aanmerkingen zijn gevallen.

De voorzitter stelt voor deze resolutie voor kennisgeving aan te nemen.

De heeren Geertsema en Cremers wijzen op het groote nadeel en ongerijf, 'twelk uit deze resolutie voor de gemeente zou kunnen voortvloeijen.

De voorzitter wijst op het algemeene van deze resolutie die ook aan andere gemeentebesturen is gerigt, en zegt, dat de bezwaren waarschijnlijk zullen wegvallen na lezing eener nadere missive van ged. staten, die nu wordt voorgelezen, en waarbij ged. staten verzoeken om alsnog de ontvangsten en uitgaven der gasfabrijk in de begrooting op te nemen.

De heer Geertsema blijft wijzen op het bezwaar, dat de gemeente geene uitgave zal kunnen doen, waarop door ged. staten aanmerking is gemaakt. Die aanmerking nu betreft de begrooting der gasfabrijk zoodat hieruit volgt, dat voor die gasfabrijk in 't geheel geene uitgaven zouden kunnen worden gedaan. Hij wenscht dus nadere inlichting van ged. staten te dezer zake.

De heer Swaagman deelt die zwarigheid. Hij gelooft dat de gemeente wel uitgaven voor de gasfabrijk kan doen, juist omdat de begrooting der gasfabrijk niet in de gemeentelijke begrooting is opgenomen.

De heer Geertsema meent dat dit eene opmerking is van practischen aard, die op het beginsel van ged. staten niets afdoet.

De heer Cremers stelt voor het oordeel der gascommissie over dit punt in te winnen.

De voorzitter brengt, nadat nog eenige leden hun gevoelen hebben geuit, zijn voorstel in stemming om de resolutie van ged. staten voor kennisgeving aan te nemen. Aangenomen met 18 tegen 2 stemmen. (*Tegen:* de heeren *van Swinderen* en *Geertsema.*)

De nadere missive van ged. staten is in handen van de gascommissie gesteld om berigt en raad, die reeds dadelijk haar rapport uitbrengt, daartoe strekkende, dat voor de gasfabrijk in de begrooting in ontvangst en uitgaaf worde gebragt eene som van *f* 77.150.

Dit rapport wordt met de stukken ter visie nedergelegd.

5) *Mededeeling dat burg. en weth. het huis van de erven* Mesdag *hebben aangekocht voor de akademie Minerva, onder nadere goedkeuring van den raad en ged. staten.*

6) *Rapport van gecommitteerden benoemd tot het houden eener conferentie voor den aanleg van een kunstweg van Smilde over Norg naar Groningen*, bij monde van den heer Trip.

Na mededeeling van al hetgeen vroeger reeds in deze zaak is voorgevallen, en van de beschouwingen die zijn in het midden gebragt ter verdediging èn van de rigting over Peize èn van die over Roderwolde, wordt te kennen gegeven, dat er geen sprake meer kan zijn over het wenschelijke van den weg, maar alleen over de rigting en over de wijze waarop Groningen den aanleg van den weg zal ondersteunen. Gecommitteerden zijn van meening, dat aan de rigting over Peize de voorkeur moet worden gegeven en dat deze alleen door de gemeente moet worden voorgestaan. Zij adviseren alzoo in dien zin.

De stukken zullen bij de leden ter lezing rondgaan.

(*De zitting duurt voort.*)

KERKNIEUWS.

Eenum, 11 Jan. Wij hadden heden het voorregt de vacante predikantsplaats alhier wederom vervuld te zien. — De kand. W. G. Smidt Rinsma werd in de morgen-godsdienstoefening van dezen dag in zijn heilig dienstwerk onder ons bevestigd, en wel door zijn' behuwdbroeder, dr. A. J. Hammister, pred. te Dockum. — De bevestiger had tot tekst Coll. 4: 17*b*, — terwijl de bevestigde des namiddags voor ons optrad, sprekende naar aanleiding van 1 Tim. 1: 15*a*.

Zijldijk, 9 Jan. Tot vervulling der vacature bij de Doopsgez. gemeente alhier, ontstaan door het emeritaat van ds. S. Gorter, werd heden door de broederschap eene nominatie van predikanten gemaakt, waarop gebragt zijn de heeren: L. van Cleeff te Warns en Stavoren, F. Klaasesz te Noordbroek en Nieuw-Scheemda, en P. Douwes Dekker aan den Helder.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente van Oldenbroek is thans beroepen ds. C. J. Krafft te Veenendaal; — van Ammerstol, de kandidaat J. Essenius Greef; — van Rockanje, de kandidaat H. W. Terpstra; — van Axel, ds. J. A. Barbas te Hattem.

— Te Scheveningen is het volgende drietal aan den minister van Herv. eerediensten ter electie aangeboden: ds. DRESSER te Strijen, EIJKMAN te Nunspeet en KRAIJENBELT te Overschie.

(Ingezonden.)

Nog iets over onze Vaart naar zee.

De schrijver van het artikel *Iets over onze Vaart naar zee*, voorkomende in de *Groninger Courant* van den 11den dezer, heeft zich ten doel gesteld, eenig licht te verspreiden over den toestand, waarin zich tegenwoordig onze weg naar zee bevindt; doch daar het mij voorkomt, dat hij bij zijne beschouwing het Friesche Gat te ongunstig beoordeeld, door hieraan het lange oponthoud der schepen toe te schrijven, en ik gaarne wil medewerken tot eene juiste beoordeeling van den toestand van onzen handelswaterweg, zoo veroorloof ik mij te herinneren:

1) aan de verklaring door kapt. H. R. ASTULING afgelegd, voorkomende in een artikel, dat ik heb doen plaatsen in de *Provinciale Groninger Courant* van den 16den September j.l., waarin gezegd wordt, »dat hij den 24sten Augustus j.l. het Noordwestelijk Friesche Gat zonder loods is binnengekomen 1½ uur na laag water en niet minder dan 34 vadem (21 voet) water gevonden te hebben."

2) aan de daadzaak, dat gedurende het meer gunstige saizoen, hoe zeer dan toch in den regel de wind het allerminst uit het Oosten waait, geen voorbeeld bestaat, dat de schepen zoo lang bij de Zoutkamp of onder Oostmahorn met uitzeilen hebben gewacht; en

3) aan hetgeen nu in het *Handelsblad* no. 7823 wordt medegedeeld, dat men ook zelfs het Texelsche zeegat, een waterweg die door de natuur en door de veelvuldige daar aanwezige doeltreffende hulpmiddelen zoo zeer is bevoordeeld, niet heeft kunnen uitkomen; immers wordt uit het Nieuwe Diep in dato den 7den dezer geschreven: »Eindelijk zijn gisteren en heden de schepen die weken lang »in deze haven naar Oostewind uitzagen, met een stevigen bries in »zee gestoken."

Of en in hoeverre nu door deze daadzaken, de gevolgtrekkingen van den schrijver vervallen, laat ik aan het oordeel van anderen over; maar ofschoon ook ik de gezagvoerders, die zijn blijven liggen, niet kan, noch wil beschuldigen, toen naar zee gezeild zijn de schooner *Jane*, kapt. W. JUBY, het kofschip *Sjoumenta*, kapt. DE HAAN, benevens nog een schip uit Dokkumerzijl, alle drie op den 27sten November, en het schip *Helmers*, kapt. H. MESSEN, dat den 16den December in zee gekomen is, zoo zou het toch wel van belang zijn, dat daaromtrent een bepaald onderzoek wierd ingesteld, en hoed ik mij verzekerd, dat het dan zoude blijken, dat de schuld grootendeels aan het reeds zoo lang verwachte loodswezen en in de laatste dagen aan drijfijs is toe te schrijven; want ofschoon op de Zoutkamp mannen genoeg zullen gevonden worden, die met het zeegat bekend zijn, zoo is men met die menschen toch minder verantwoord, dan met eenen geordenden loods, en is het toch ook volstrekt behoefte, dat de loods, het schip in zee gebragt hebbende, weer van boord kan worden afgehaald, doch daartoe ontbreekt het die hulploodsen aan voldoende schuiten, terwijl hier de kostbare loodsbooten in zoet water doelloos stil liggende, haar wis verderf met rassche schreden te gemoet gaan.

GRONINGEN, 13 Januarij 1857.

H. BEEKHUIS DAMSTÉ.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

KONSTANTINOPEL, 5 Januarij.

Het Engelsche eskader in de Zwarte zee heeft order bekomen om op het eerste opontbod uit die wateren te vertrekken.

Het *Journal de Constant.* deelt mede, dat in het Perzische rijk eene anarchie op handen is. De Schach wordt bedreigd en deze heeft, voor zijn leven beducht, tot den Keizer van Rusland een schrijven gerigt, waarin hij diens bescherming voor zijne dynastie inroept.

PARIJS, 13 Januarij.

De *Moniteur* behelst een keizerlijk decreet, waarbij het prefectoraal en gemeentelijk bestuur in Algerië wordt uitgebreid. De prefect zal de maires (hoofden), de raadslieden en bijzitters der gemeenten benoemen.

De Perzische gezant *Feruck-Khan* is heden te Marseille aangekomen.

BRUSSEL, 13 Januarij.

De *Nord* deelt een berigt mede uit Berlijn van gisteren, volgens 'twelk Rusland de Slangeneilanden reeds zou hebben ontruimd. — Grootvorst *Constantijn* was dien dag te Berlijn aangekomen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 13 *Januarij*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅝.
Dito Dito	» 3	»	75¾.
Dito Dito	» 4	»	94⅞.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	74 3/16.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	38½.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	84 15/16.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	75⅝.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	23 9/16.
Dito Binnenl.	» 3	»	37 7/16.
PORTUGAL	» 3	»	44⅞.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	103⅞.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	84⅝.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	84.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	94½.
Dito 6de serie	» 5	»	96.
Wisselkoers op Londen	zigt..		*f* 11,67½.
Dito	6/m.		*f* 11,55.

LONDEN, 13 *Januarij*. Consols 94.

PARIJS, 13 *Januarij*. Fransche 3 pCt. 68.35.

WEENEN, 13 *Januarij*. Metalliek 5 pCt. *f* 82½. Nat. Leening *f* 84 1/16. Wissel op Londen *f* 10.18. Zilver *f* —.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 9 Jan., *Heymeriks* Staatsr. v. d. Houwen, Bat.; *Hitman* Helena Maria, Hamb.; met verlies van 2 ankers; — 10 *Legel* Zeevaart, Bat.; *v. d. Kooy* Antje, Galatz.; *Molenberg* Livorno Packet, Liv.

HELVOET 9 Jan., *de Winter Jr.* Antoinette, Bat., l. v. Brouwershaven; — 10 *Scheffer qq.* Axim, Kust v. Guinea; *v. d. Weijden* Joh. Hendrika, Triëst.

VLISSINGEN 9 Jan., *Kopper Jr.* Termonde, Riga.

ST. HELENA 17 Nov., *Ouweshand* Lactor en Emergo, v. Rangoon n. Vlissing.; — 22 *Hoekstra* Palembang, v. Bat. n. Amst.; — 28 *Koekebe de Zwerver*, v. Bat. n. Rott.

NICKERIE 5 Dec., *Schaap* Maria Johanna, Charleston.

MALTA 30 Dec., *v. d. Sloot* Wilhelmina, Vlaard.

MESSINA 28 Dec., *Meijer* Maria, Genua; *Schade* Margar., Newc.

BILBAO 2 Jan., *v. d. Meer* Corn. Jacoba, Rott.

LISSABON 29 Dec., *Klinger* Anna Agatha en 30 *Schuur* Zwaantina, Antwerpen.

SANTANDER 31 Dec., *Stuit* Margar. Gesina, Lond.

LONDEN 6 Jan., *Jaeger* Zwaantje Elisab., Nijekiöb.; — 7 *v. d. Hoeven* Jedo, Rott.; — 9 *v. d. Wouden* Vr. Dieuwke en *Stenders* Stad Workum, Workum.

BIJ DOUVRES 7 Jan., *Brandligt* Dolfijn, v. Amst. n. Livorno; *Overeem* Noord-Holland, v. Amst. n. Surin.; *Hagers* Jan Daniël, n. Bat.; *Ruhaak* Zeven Sterren, n. Venetie, *de Boer* Maria, n. Triëst, *Meijer* Courier, n. Nantes, alle 4 v. Rott.

BIJ DUNGENESS 6 Jan., *de Wit* Axim, v. de Kust v. Guinea n. Rott.; *Mooi* Elisab., v. Seville n. Hamb.; — 7 *Vos v. Marken* Jacob Reggeveen, v. Amst. n. Sydney; *Klok* Riga, v. St. Ubes n. Rott.

PORTSMOUTH 5 Jan., *Harten* Australië, v. Bat. n. Rott.; — 6 [illegible], v. Surin. n. Amst.; — 7 *de Jong* Staater. Baud, v. Bat. [illegible] vertrokken van anker en ketting en groote raa; — 8 *Kunst* [illegible], v. Wijnkoopers-baai n. Amst.

[illegible] 7 Jan., *Tromp* Amboina, v. Rott. n. Bat.; — 8 *Harms* [illegible], v. Hyères n. Antw.

[illegible] 5 Jan., *v. Marion* Maria Diederika, v. Bat. n. [illegible]

[illegible] 5 Jan., *Meppelder* Jacobus Martinus, v. Rott. n. Bat.

PLYMOUTH 6 Jan., *Pfeiffer* Jonge Jan, v. Rott. n. Bat.; met gebroken [illegible]

CARDIFF 8 Jan., *de Groot* Cath. Geerdina, Brest; *Bakker* Cornelis [illegible], Bordeaux.

BELFAST 6 Jan., *Kramer* Catharina, Riga.

NORTH SHIELDS 6 Jan., *Barteles* Burger, Zierikzee.

CHARLESTOWN 6 Jan., *de Groot* Bakker Catharina, Dantz.

HARTLEPOOL 6 Jan., *van 't Hof* Mart. Adriana, Amst.

[illegible] Adriana, [illegible] *Rosenboek* Bureau Véritas, Stettin; — 7 *van* [illegible], Vlissingen.

SWINEMUNDE 6 Jan., *Mulder* Feika Jantina, Riga.

Vertrokken.

TEXEL 8 Jan., *Schoolema* Castor en Pollux, Genua.

VLIE 5 Jan., — 8 *v. d. Laan* Jantina Reinderd., Hamb.; — 8 *Rozema* [illegible], Bordeaux.

HELVOET 9 Jan., *v. Gelderen* Vereeniging, Cadix; *Kwakkelstein* Jonge Wouter, Lissab.

VLISSINGEN 6 Jan., *de Vries* Wester-Schouwen, Laguayra; *van Wulven* Maria, Singap.; *Albers* Cornelia, Konst.; *Doewes* Tjetska; Triëst; *Hazewinkel* Juffer Grietje, Livorno; *Smit* Margina, Alicante, *Bakker* Jonge Liefert, Santander.

MELBOURNE 14 Oct., *Guyt Jr.* Olivier v. Noord, Bat.

HONG-KONG 6 Nov., *Muller* Albrecht Beyling, Amey; — 7 *Keuker* Hollands Trouw, Bat.

SYDNEY 4 Oct., *v. Strijen qq.* Zaanstroom, Guam.

HOBART TOWN 4 Oct., *Wynmalen Czn.* Clio, Bat.

TRIEST 3 Jan., *Kdrsiës* Hillech. Wilkens, Zara enz.

DEAL 5 Jan., *Siesingh* Minister van Bosse, Santander.

RAMSGATE 7 Jan., *Bouwer* Jonkvr. Geertrui, Bahia.

DOUVRES 7 Jan., *Drent* Morgenster, Livorno.

PORTSMOUTH 6 Jan., *Masdorp* Herm. Franciscus, Cardiff; *Prins* Heereveen, Maracaïbo.

PORTLAND 6 Jan., *Bakker* Vr. Geertje, Bordeaux.

PLYMOUTH 5 Jan., *Drent* Adm. Graaf v. Heijden, Cadix.

MUMBLES 6 Jan., *Hazelhoff* Odelia Margr., Sydney.

CARDIFF 7 Jan., *Meedendorp* Johanna, Konst.; *de Jonge* Annachiena, Napels.

LIVERPOOL 6 Jan., *Wegener* Vr. Martha, Livorno.

HULL 7 Jan., *Jonker* Zwaanette, Lissabon.

IPSWICH 7 Jan., *Bottje* Gesina Alida, Bayonne.

CUXHAVEN 6 Jan., *Bakker* Zeebloem, Konst.; *Boer* Joan en 8 *Leversteijn* Margar. Maria, Montevideo; *Flik* Monnickendam, Cadix.

In lading.

LONDEN 8 Jan., *Bakker* Frouwina, Odessa.

LIVERPOOL 8 Jan., *Zeijlstra* Harmonie, Triëst.

Zeilklaar.

LONDEN 6 Jan., *Olthoff* Abeldina, Amst; — 8 *Vlas* Marianne en *de Haan* Victoria, Bilbao.

SCHIERMONNIKOOG, 3 Jan. Hier zijn aangespoeld en onder het beheer van den burgemeester geplaatst: vijf stukken zwaar want; twee greenen balken, gemerkt B S. K. M, no. 361 en 1403; een dito, waarvan het merk niet te kennen, en eene partij wrakhout.

BREMERHAVEN, 9 Jan. De Holl. tjalk Vrouw Margrieta, kapit. *Groenewald*, die bij Wremen in het ijs op het strand heeft vastgezeten, is door toegebragte hulp in de Weser gebragt en ligt bij de kleine Bremer baak voor anker.

ELSENEUR, 8 Jan. Gisteren heeft de haven verlaten de kof Hermanus Hesselaar, kapit. *Mellema*, v. Riga n. Londen met talk, en heden de kof Afiena Hillechina, kapit. *Drewes*, v. Dantzig n. Dundee met tarwe, beide na geëindigde herstelling.

RAMSGATE, 8 Jan. Het schip Afina Alberdina, kapit. *Nagel*, v. Dantzig n. Guernsey, is alhier lek binnengebragt, hebbende op Kentish Knock gezeten.

LEITH, 8 Jan. Het schip Pictura, kapit. *Scholten*, v. Vlissingen n. Cardiff, is alhier met verstopte pompen en met verlies van verschansingen, binnengeloopen.

NORTH SHIELDS, 5 Jan. Den 3den dezer is alhier voor den wal geweest eene Nederlandsche kof, waarvan men sedert niets meer vernomen heeft.

BRIDLINGTOM, 5 Jan. Het schip Sine Nomine, kapit. *Loef*, v. Vlissingen n. Middlesbro', is alhier met overgeworpen ballast, gescheurde zeilen en verlies van fokke-raa, binnengeloopen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

7 Jan. *Lootsman*, Pomona, v. Stettin n. Newc., m. tarwe.
Kramer, Fanny Sermes, v. Riga n. Lissab., m. hout.
Muller, Courier, v. Koningsb. n. Grangem., m. haver.
De wind was den 7den O.N.O., O.Z.O., Z.O.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 12 *Januarij* 1856.
4 Nederl. ℔ 36 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Jan.* In den graanhandel is heden zeer weinig omgegaan. — Prijzen genoegzaam zonder verandering.

ROTTERDAM, 10 *Januarij*. Tarwe 160/2 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 380.

AMSTERDAM, 12 *Jan.* Alle granen zonder handel. — Koolzaad 1 p. vl. lager, op 9 vat op April 88½ p. vl.; op Sept. 78 p. vl. — Raapolie op 6/w. *f* 53¼; vlieg. *f* 52; op Mei *f* 49¼; op het Najaar *f* 46. — Lijnolie op 6/w. *f* 41¼; vlieg. *f* 40; op het Najaar *f* 41½.

LONDEN, 9 *Jan.* De graanmarkt was heden schraal bezocht en de omzet in Tarwe bleef beperkt, tot de prijzen van l.l. Maandag. De overige graanartikelen zijn vast op de notering van dien dag.

Van den 12*den*. De handel in Tarwe en Haver was onbelangrijk; puike Gerst werd hooger betaald.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Januarij*. De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 44; 2de soort *f* 40.

LEEUWARDEN, 9 *Januarij*. De prijs der Boter was heden *f* 49,00.

LONDEN, 12 *Jan.* Friesche boter 122 sh., Groninger 96 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Jan.* Wederom geen rundvee ter markt gebragt, schapen tamelijk aangevoerd, van *f* 11 tot *f* 15; van varkens was eene groote partij aanwezig, van *f* 15 tot *f* 32; geslachte dito van *f* 54 tot *f* 59; in een en ander werd een vrij goede handel gedreven.

LEEUWARDEN, 9 *Jan.* Aan de markt waren heden aangevoerd 300 à 350 vette beesten van goede kwaliteit; de handel was flaauw; 25 vette kalvers iets beter dan de vorige week; 100 schapen van ligte kwaliteit en de handel niet williger; alsmede 40 vette varkens, waarvoor hooge prijzen worden besteed.

LONDEN, 9 *Jan.* De veemarkt was niet ruim voorzien en dan nog was het aanwezige van slechts geringe kwal.; de prijzen waren dien ten gevolge flaauw, geldende puike groote ossen 4 sh. 6 p. a. 4.8 en puike Schotsche 4.10 a 5.2.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 12 *Januarij*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63 5/16; Dito Dito 3 pCt. 75½; Dito Dito 4 pCt. 94 13/16. — BELGIE, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 51⅝. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 23 11/16; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37 9/16; Dito, Buitenl. £ 85, 3 pCt. 40⅝. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 44⅝. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 73⅞; Dito Dito 2½ pCt. 38⅜; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 85; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 75¼. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 20⅞. — De beurs was over 't algemeen vaster, Oostenrijksche hooger.

ADVERTENTIEN.

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het Departement *GRONINGEN* der Maatschappij ***tot Nut van 't Algemeen***, op WOENSDAG den 14den Januarij 1857, des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat. — Redevoering door den Heer Ds. R. KOOPMANS VAN BOEKEREN. Bijdrage door den Heer F. B. SCHIFFER.

Kaartjes voor Leden van andere Departementen, Dames en Vreemdelingen, zijn te bekomen bij den Secretaris **R. J. SCHIERBEEK**, bij wien men zich mede ter verkrijging van het Lidmaatschap, hetzij voor het geheele jaar 1856/57, of voor het halfjaar van den 1sten Januarij tot den 30sten Junij 1857 kan aanmelden.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secr.*

De Spaarbank,

opgerigt door het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: ***Tot Nut van 't Algemeen***, is bij voortduring in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS geopend des **MAANDAGS te 8 uur**, en zullen COMMISSARISSEN aldaar op ***DONDERDAG den 15den Januarij 1857, en voorts op den 19den, 22sten, 26sten en 29sten Januarij daaraanvolgende***, zitting houden van 3 tot 5 uur tot het **uitbetalen** of **bijschrijven** der **RENTE.** Wordende een ieder, ter bevordering van de geregelde Administratie uitgenoodigd, deze *hiertoe op de vermelde dagen aangebodene gelegenheid niet ongebruikt te laten voorbijgaan.*

Namens Commissarissen der Spaarbank:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

Het BESTUUR der **Vereeniging voor Dienstboden** te *Groningen* verzoekt, in gevolge art. 9 der Statuten, alle LEDEN der VEREENIGING, welke meenen op de eene of andere **BELOONING** voor hunne **Dienstboden** aanspraak te kunnen maken, zich daartoe schriftelijk bij ondergeteekenden aan te melden vóór den 20sten Januarij e.k.

Voorts herinnert genoemd Bestuur de LEDEN der VEREENIGING aan den hun geworden brief van den 1sten Sept. 1855, betreffende het wenschelijke der **afschaffing** van de **VRIJE WEEK**, aan de beantwoording van welken wensch toch bij de inhuring van nieuwe Dienstboden, hetgeen zeker hier en daar in dezen tijd plaats vindt, het best kan worden voldaan.

J. HUISINGA VAN DER WOUDE en **Vrouw**, wonende aan het Kattendiep, lett. D no. 54, zullen bij voortduring een iegelijk, welke zich bij hen mogt aanmelden ter **bekoming** van **DIENST** of **DIENSTBODE**, daartoe behulpzaam zijn, tegen betaling van 50 Cent. Het Bestuur heeft alle reden over zijn toezigt op genoemde Besteders tevreden te zijn.

Het Bestuur der Vereeniging voornoemd:
W. GERHARDS, *Voorz.*
W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN, *Secr*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Mijne geliefde Echtgenoot SARA MARIA VAN DE MOER beviel heden voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER.

GRONINGEN, 10 Januarij 1857.

Mr. J. W. VAN UILDRIKS.

*** Bevallen van een' ZOON Vrouwe C. M. VAN IDDEKINGE, Echtgenoot van

Jhr. Mr. J. W. J. DE MAREES VAN SWINDEREN.

GRONINGEN, 9 Januarij 1857.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* HENRIETTE WILHELMINA JANSEN—BELLAARD LORMIER.

GRONINGEN, 10 Januarij 1857.

*** Den 10den dezer overleed te *Haarlem* mijn geliefde Broeder J. A. ENSCHEDÉ, *Med. Doctor.*

W. A. ENSCHEDÉ.

GRONINGEN, 12 Januarij 1857.
Eenige kennisgeving in deze Stad.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER G. H. OORTWIJN, geliefde Echtgenoot van

Mr. H. PICCARDT.

GRONINGEN, 13 Januarij 1857.

*** Bevallen van een' ZOON A. B. M. KOK, Echtgenoot van

H. J. VAN MUNSTER.

GRONINGEN, 13 Januarij 1857.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 64 jaren, de Heer MAXIMILIAAN PHILIP WENNIGER, *Notaris*, residerende te *Loppersum*, en *Plaatsvervanger Kantonregter* te *Appingedam.*

Plotseling en gevoelig trof ons deze slag. Eene hevige ziekte van slechts drie dagen maakte een einde aan zijn nuttig en voor mij en mijne Kinderen zoo dierbaar leven.

LOPPERSUM, 7 Januarij 1857.

B. W. SMITH,
Wedw. M. P. WENNIGER.

*** Heden overleed, zacht en kalm, onze hartelijk geliefde Moeder, Mejufvrouw FROUKE S. SIKKENS, Wedw. wijlen den Heer ANNE W. HOOITES, in den ouderdom van bijna 75 jaren.

HOOGEZAND, 9 Januarij 1857.

I. A. HOOITES.
Mede namens mijne Behuwdbroeders en Zusters.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** GRONINGEN, 10 Januarij 1857. Heden morgen te drie uur overleed onze waarde Vader JELLE DE VRIES, in den hoogen ouderdom van ruim achtentachtig jaren.

JAN DE VRIES.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

*** Nog treurende over het verlies mijner dierbare Echtgenoot en 2 Kinderen, ontviel mij heden mijne innig geliefde Tweeling-Dochter BERTHA, ruim 13 jaren oud.

TRIPSCOMPAGNIE, 10 Januarij 1857.

SWIER W. MULDER.

*** Na eene ongesteldheid van ruim veertien dagen, ontsliep heden mijne geliefde Echtgenoot GEESJE TIJL, in den ouderdom van ruim 38 jaren.

Achttien jaren met haar door het huwelijk verbonden, betreur ik met mijn eenigst Zoontje, hare Moeder en verdere Betrekkingen, in de overledene eene dierbare Gade, zorgvolle Moeder en geliefde Bloedverwant.

AKKRUM, 12 Januarij 1857.

W. H. IDZERDA.

*** Aan de Inteekenaren is verzonden:
No. 1 van den Jaargang voor 1857 van het

GODSDIENSTIG HUISBLAD,

Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,

ONDER HOOFDREDACTIE VAN
Dr. E. J. DIEST LORGION
EN MEDEWERKING VAN EEN AANTAL MET ROEM BEKENDE VADERLANDSCHE GELEERDEN.

In dezen tweeden jaargang van dit reeds gevestigd Tijdschrift zal mede opgenomen worden de geschiedenis der kerk in ons Vaderland van den tijd der invoering van het Christendom tot aan de Kerkhervorming. In de eerstvolgende nommers zal mede een hoogst belangrijk en opmerkelijk werk besproken worden van den Duitschen geleerde en bekenden schrijver dr. VOLKMAR, dat eene geheel nieuwe en verrassende beschouwingswijze der vier Evangeliën bevat. Het Godsdienstig Huisblad zij allen aanbevolen, die prijs stellen op eene degelijke lectuur voor den Christen.

Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 4—00.

HOMOLOGATIE.

Bij vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK van *Groningen*, d.d. 2den Jan. 1857, is het door **H. B. HEIKENS**, Koopman te *Groningen*, aan diens Schuldeischers voorgesteld en aangenomen **ACCOORD gehomologeerd**; kunnende alzoo de gezamenlijke Schuldeischers over het hun competerende beschikken ééne maand na de dagteekening van gemeld Vonnis; terwijl zich met de uitbetaling daarvan zal belasten Mr. **H. EDELINCK**, Advokaat te *Groningen.*

Mr. S. MENALDA,
Curator.

Faillissement.

Krachtens Bevelschrift van Mr. C. STAR BUSMANN, Regter-Commissaris in het Faillissement van **J. W. KUITERT**, Timmerman, wonende te *Groningen*, worden diens **SCHULDEISCHERS**, zoo BEKENDE als ONBEKENDE, BEVOORREGTE en PAND of HYPOTHEEK hebbende, opgeroepen om op **Maandag den 26sten Januarij aanstaande**, des voormiddags te tien uur, hetzij in Persoon, hetzij bij Gemagtigden te verschijnen in de GEHOORZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, ten einde alsdan tot de **VERIFICATIE** der **SCHULDVORDERINGEN** over te gaan.

Mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN,
Curator.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zullen, op **HEDEN** WOENSDAG den 14den Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht:

I. Eene geheel nieuws doortimmerde ruime WINKELBEHUIZING, zijnde thans eene neringrijke *BAKKERIJ*, geschikt tot allerhande AFFAIRES, met BOVENWONING, extra GROOTEN en DROOGEN KELDER, OPEN PLAATS met BLEEK, PUT en REGENBAK, Uitgang naar den Achter-den-Muur,

staande op eigen grond, Noordzijde in de Visscherstraat te *Groningen*, wordende door G. ZEEHUISEN en Vrouw in eigendom bewoond.

II. Eene WONING en PAKHUIS onder één Dak, thans ten deele gebruikt wordende als Werkplaats, met PUT, staande in de Wipstraat, Noordzijde, get. O 80 en 81, doende tot grondpacht *f* 3—53 's jaars.

III. Een TUIN, in den Bleekersgang, bij de Noorderkuipen, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 6—00.

IV. Eene BEHUIZING, te *Groningen*, in de Kerkstraat, vrij eigen grond, met eene MANDEELIGE PLAATS en PUT, get. N 197.

Voorts nog:

V. Eene BEHUIZING, get. T 237, met PLAATSJE, in de Folkingestraat, Oostzijde, tegenover het Woerdje.

VI. Een PAKHUIS, vroeger een STAL, met MANDEELIGEN PUT en GANG, eigen grond, in het Woerdje, get. X 237.

Alles te *Groningen*. Te aanvaarden den 1sten Mei 1857; Perc. III evenwel den 12den Maart 1857. Perc. I en IV inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

N.B. De Zitplaats in de Martinikerk, no. 542, wordt **niet** mede verkocht.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 20sten Januarij 1857, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene zeer nette **HEEREN BEHUIZING** met OPEN GROND daarachter en BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, get. F 323, staande Oostzijde in de Heerestraat te *Groningen*, door Mejufvrouw de Wedw. ISRAELS in huur bewoond.

II. Eene ruime, nieuwdoortimmerde KOOPMANS BEHUIZING, staande in de N. Ebbingestraat te *Groningen*, get. O 19, door den Heer G. P. STÜTTERHEIM in huur bewoond.

III. Eene ruime SMEDERIJ met BOVENWONING, staande in het Pijpstraatje te *Groningen*, achter het voorgaande Perceel, get. O 111a.

IV. Eene ruime, nette KOOPMANS BEHUIZING, staande in de Haddingestraat te *Groningen*, get. F 101, door den Koopman J. FRIDERICY in huur bewoond.

V. Eene ruime KOOPMANS BEHUIZING, staande in de Gelkingestraat te *Groningen*, get. E 122, door den Koopman L. D. OUTS in huur bewoond.

VI. Eene BEHUIZING, staande in den Donkersgang te *Groningen*, get. E 119.

VII. Een TUIN, gelegen in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, ongenommerd.

Alles toebehoorende aan de Erven van den Heer B. VAN BOLHUIS.

VIII. Eene zeer nette, nieuwsdoortimmerde WINKELBEHUIZING met afzonderlijk verhuurd wordende BOVENWONING, get. H 112, staande in de Brugstraat te *Groningen*, door den Koopman H. REILINGH en Mejufvrouw in eigendom bewoond.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1857.

Te bezien daags vóór den Verkoopdag, Perceel I, II, III, IV, V, VI en VII van 10—2, en Perceel VIII van 11—3 uur; de Perceelen I, II, III, IV, V en VIII op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris verkrijgbaar.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 20sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene nette, welbetimmerde HEEREN BEHUIZING, met daarachter gelegen TUINTJE, staande en gelegen in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, Westkant, letter D no. 124 V, groot 2 Roe, 80 El, laatst in eigendom bewoond door wijlen Mejufvrouw de Weduwe den Heer J. MARISSEN, belendende aan het Societeitsgebouw *de Harmonie*.

II. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk, onder het voormalig Vorstinnengestoelte, no. 157.

Om te aanvaarden den 1sten Mei 1857. Te bezien Perceel I daags vóór en op den Verkoopdag van 10—12 en van 2—4 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris verkrijgbaar.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 28sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt aldaar, met meerdere GOEDEREN publiek worden verkocht:

I. Een **WIND-HOUTZAAGMOLEN, DE PALTROK** genoemd, met de daarbij behoorende geheel nieuw vertimmerde BEHUIZING, KNECHTENWONING, HOVEN, GRACHTEN en GRONDEN, staande en gelegen buiten de Heerepoort, achter de Fortificatiewerken te *Helpman*, toebehoorende aan en bewoond wordende door den Heer M. BONSEMA.

II. Eene BEHUIZING, bestaande uit 2 WONINGEN, get. Q 9 en 10, met grooten TUIN, staande en gelegen aan den Steentilpoortenwal te *Groningen*, groot 16 Roeden, 99 Ellen, toebehoorende aan de Erven van wijlen A. J. VAN DER KAMP en Vrouw.

III. Eene nette BEHUIZING, get. C 121, staande op eigen grond, Westzijde aan het Schuitendiep te *Groningen*, tusschen de Sint-Jans- en Poelestraten, toebehoorende aan de Erven van de Wedw. G. MINHOLTZ.

IV. Eene WOONKAMER, get. F 156, staande Oostzijde in den Zwaantjesgang te *Groningen*, door WINKENBACH in huur bewoond.

Alles te aanvaarden den 1sten Mei 1857. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 28sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. P. PLAAT, in het *Blaauwe Paard*, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene zeer nette, weldoortimmerde en sterke **HEEREN BEHUIZING**, met GROOTE KORENZOLDERS, get. R 49, staande te *Groningen*, in de Steentilstraat, Zuidzijde.

II. Een zeer ruim PAKHUIS met KORENZOLDERS, genaamd *ROSTOCK*, get. R 116, staande te *Groningen*, in de Kleine Steentilstraat, ten Zuiden het vorige perceel, doende op Paschen tot grondpacht *f* 3—00.

III. Een dito PAKHUIS met KORENZOLDERS, genaamd *ODESSA*, get. R 115, staande als voren ten Zuiden het vorige perceel, doende op Paschen tot grondpacht *f* 3—52½.

IV. Een dito PAKHUIS met KORENZOLDERS, genaamd *WELGELEGEN*, get. R 8, staande te *Groningen*, aan het Schuitendiep, Westzijde tusschen den Steentilpoortenboog en het Kattendiep.

V. Eene STALLING en WAGENHUIS, get. R 121, staande te *Groningen*, in de Kleine Molenstraat, Oostzijde.

VI. Eene WOONKAMER, get. R 124, staande te *Groningen*, in de Kleine Molenstraat, Oostzijde.

VII. Eene WOONKAMER, get. R 125, staande te *Groningen*, aan den Ouden Kleinpoortjes Molenberg, ten Zuiden het vorige perceel.

VIII. Eene STALLING voor 4 Koeijen, get. R 126, staande ten Oosten het vorige perceel.

IX. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martini Kerk te *Groningen*, get. no. 464.

Alles behoorende tot de Nalatenschappen van wijlen den Heer F. E. NIEWOLD en Mejufvrouw.

X. Een zeer frai aangelegde **TUIN**, waarin **nieuw getimmerd TUINHUIS** en BIJGEBOUWEN, uitmuntende VRUCHTBOOMEN en zeer vele fraaije HEESTERS en BLOEMEN, staande en gelegen te *Groningen*, aan den Stadswal in den Marwixdwinger, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 7—15.

Te aanvaarden: Perceel I tot en met V en IX op den 1sten Maart 1857; perceel VI, VII en VIII op den 1sten Mei 1857, en perceel X dadelijk na den toeslag. — Te bezien op den dag van Verkoop van 10—5 uur, perceel 1 op Kaartjes van Toegang, tegen betaling van 10 Cent, ten voordeele der Algemeene Armen, te bekomen ten Kantore van

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 29sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

I. De EIGENDOM van 49 B., 75 R., 56 E. BEHUISD LAND, gelegen onder de Gemeente *'t Zandt*, nabij het Zandster Voorwerk, bij MENNO GEERTS BOS onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *f* 437—25.

II. ADIDEM van ruim 12 Bunders LAND, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij ALJE MARTENS SIJTSEMA onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *f* 115—00.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, get. no. 585.

Om te aanvaarden: Perc. I en II dadelijk en III op den 1sten Mei a.s. Nadere informatiën ten Kantore van den Notaris.

*** Mr. **G. R. VOORMEULEN VAN BOEKEREN**, Notaris te *Stads-Kanaal*, en Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, zullen, ten verzoeke van B. H. SINNIGE en Kinderen, krachtens Regterlijke autorisatie, op ZATURDAG den 17den Januarij 1857, des morgens te 10 uur, ten Huize van den Verlaatsmeester J. J. HUIZINGA, te *Stads-Kanaal*, Gemeente *Wildervank*, publiek verkoopen:

I. Eene ROIJALE en HECHT STERKE **BEHUIZING**, waarin sedert een aantal jaren de Handel in **MANUFACTUUR-** en **KRUIDENIERSWAREN** is uitgeoefend, voorzien van ruime ZOLDERS, KELDERS, PUT en REGENWATERSBAK en verdere GERIJFELIJKHEDEN, benevens een afzonderlijk SCHUURTJE, TUIN en APPELHOF, staande en gelegen in de negende honderd Roeden te *Stads-Kanaal*, Gemeente *Wildervank*, Oostkant.

II. Een HUIS, ERF en TUIN, mede aldaar gelegen, naast het vorige perceel.

III. Twee HEEMSTEDEN, mede aldaar gelegen, Westkant, tegenover het eerste perceel, op ieder van welke 30 VRUCHTBOOMEN.

IV. Den **ONDERGROND** van de Plaats nommer 4, gelegen onder de Gemeenten *Wildervank* en *Gasselte*, achter vorenstaande Heemsteden, groot ongeveer 5 Bunders, in 6 perceelen.

V. Een Kamp BOUWLAND, gelegen onder de Gemeente *Wildervank*, in den Mond van *Gasselter-Nieuwveen*, groot ongeveer 76 Roeden, in vijf HEEMSTEDEN.

VI. Eene HEEMSTEDE, gelegen te *Stads-Kanaal*, Gemeente *Onstwedde*, Oostkant, in de 13de honderd Roeden.

VII. Een' Put BOVENVEEN, op de Plaats nommer 14, Markte van *Buinen*, Gemeente *Borger*, Zuidkant.

VIII. Een' Put BOVENVEEN, op de Plaats nommer 22, in dezelfde Markte, Noordkant.

IX. Den EIGENDOM van eene BEHUISDE HEEMSTEDE, te *Nieuw-Buinen*, groot *f* 5—00, in gebruik bij G. FLINKER.

X. **Drie opene VLOTPRAMEN.**

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, gedenkt, op VRIJDAG den 16den Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder D. EVERTS, te *Veendam*, ten verzoeke van de Weduwe en Erven JAN HARMS NIBBELKE, publiek te veilen en verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, met **SCHUUR** en **SCHEEPSTIMMERWERF**, benevens twee KAMERS in eene ten Zuiden daarvan staande Behuizing, en daarbij behoorenden TUIN; alles staande en gelegen oostzijde aan het Oosterdiep te *Veendam*.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, zal, ten verzoeke van JACOB J. PIK, Scheepstimmerman, wonende te *Veendam*, publiek veilen en verkoopen:

Eene BEHUIZING, TUIN en **SCHEEPSTIMMERWERF**, met HELLING en PIKSCHUUR, staande en gelegen aan het Westerdiep te *Veendam*, tegenover de Kerkelaan, waarvan de nog Onbetimmerde Grond eerst bij perceelen zal worden geveild.

Deze Verkoop zal plaats hebben in het Logement *JAVA*, van T. TIDDENS, te *Veendam*, op DONDERDAG den 5den Februarij 1857, des avonds te 7 uur.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van AALDRIK H. KUIPER, op MAANDAG den 19den Januarij 1857, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Logementhouder N. HEMMES, te *Winschoten*, in openlijke Veiling te verkoopen:

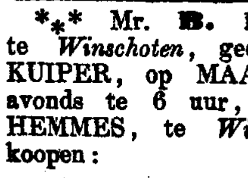

Eene BEHUIZING, waarin sedert onheugelijke jaren de **KUIPERIJ** en **POMPMAKERIJ** met het beste succes is uitgeoefend, met den daarbij behoorenden TUIN, staande en gelegen aan de Blijhamsterstraat te *Winschoten*.

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **S. REIJNDERS**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van O. P. R. ELEMA, als Curator over JANTJE J. TEMPEL, op MAANDAG den 19den Januarij 1857, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Kastelein KLUNDER, te *Wester-Emden*, voor den tijd van zes jaren, publiek verhuren:

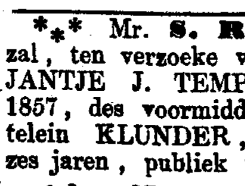

Eene **kapitale BOEREN BEHUIZING en SCHUUR** met 44 B., 1 R., 50 Ellen kostelijk GROEN- en BOUWLAND, TUIN, HOF en BUITENTUINEN daaronder begrepen, staande en gelegen op het Voorwerk te *Wester-Emden*.

HOUTVERKOOPING.

De Deurwaarder **JUURSEMA** gedenkt, ten verzoeke van J. KLEIMA en CONS., te *Zuidhorn*, op WOENSDAG en DONDERDAG den 21sten en 22sten Januarij 1857, telkens des morgens te 10 uur, te *Ter Heijl*, publiek op gewone Boelgoedsconditiën te verkoopen:

1000 op Stam staande EIKEN- en BEUKENBOOMEN.

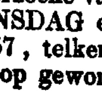

H. M. JUURSEMA.

*** De Notarissen Mr. **M. DE MUINCK**, te *Grijpskerk*, en Mr. **H. GUICHART ABRESCH**, te *Zuidhorn*, zullen, op ZATURDAG den 21sten Februarij 1857, 's voormiddags te 10 uur, in het LOGEMENT te *Zuidhorn*, presenteren te verkoopen:

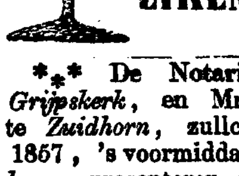

I. De Buitenplaats ***KLINCKEMA***, te *Zuidhorn*, met derzelver GEBOUWEN, ENZ. en welaangelegd BOSCH, groot 4 B., 33 B., 60 E.; twee daarop liggende COLLATIËN en drie GRAFSTEDEN op het Kerkhof te *Zuidhorn*.

II. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van vier stukken LAND, onmiddellijk ten Zuiden aan gezegde Buitenplaats gelegen, ter gezamenlijke grootte van 4 B., 56 R., 10 E., en zulks in vier Perceelen.

III. Een GESTOELTE in de Hervormde Kerk te *Zuidhorn*.

N.B. De Buitenplaats, behalve op Zondag, dagelijks te bezien, op Bewijs van Toegang, te bekomen bij den Notaris GUICHART ABRESCH, aan wien men zich ook gelieve te wenden ter verkrijging van informatiën omtrent de Conditiën van Verkoop.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op VRIJDAG den 23sten Januarij 1857, des avonds precies te 6 uur, ten Huize van de Wedw. VENEMA, te *Bedum*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. Den EIGENDOM van 5 B., 48 R., 10 E. LAND, met KWELDER en AANWAS, te *Hornhuizen* gelegen, wordende bij FREERK L. VAN DIJKEN en Vrouw onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 90—00.

II. Den EIGENDOM van 3 B. LAND, te *Losdorp* gelegen, wordende bij DERK KLASEN VAN DIJK aldaar onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende vaste huur van *f* 35—00.

Informatiën zijn te bekomen en Stukken in te zien ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op ZATURDAG den 31sten Januarij 1857, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein F. A. BOS, te *Lutjegast*, ten verzoeke van JAN ALB. OUDMAN, Schipper te *Lutjegast*, publiek te verkoopen:

I. De **HALVE SNIK** varende van *Lutjegast* op *Groningen* en *vice versa*, met 3 Bunders best **GROENLAND**, te *Lutjegast*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 20—00.

II. De **WEDERHELFT van DIEN**, met 27 Roeden **GROND**, mede aldaar, doende tot vaste huur *f* 15—00. En zulks in 2 Perceelen of zamengevoegd.

EEN HUIS TE KOOP OF TE HUUR,

in de Visscherstraat; om dadelijk te aanvaarden. Te bevragen bij den Eigenaar G. VAN LOO, buiten de Apoort.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei, voor *f* 500: de **BENEDENWONING** bewoond door en te bevragen bij Mr. P. L. DE GAVERE.

Te Huur, tegen 1° Mei:

eene **BOVENWONING**, bij G. LENTHORST, Heerestraat, *Broodbakker.*

OM GELD TE BEKOMEN!

Dagelijksche Verkoop van eene **groote partij**

Gasornamenten, Porseleinen Branders, enz.,

waaronder **fraaije KROONEN** en **GANGLANTAARNS**, verre **beneden Inkoopsprijs**, bij

J. BUTTINGER,

in de *Heerestraat*. Rekommandeert zich vriendelijk en noodigt het geachte Publiek beleefdelijk uit, van deze gelegenheid gebruik te maken.

Leest hier!

Daar de Verkoop van het van ouds bekend en gerenomeerd **LOGEMENT EMDEN**, te *Delfzijl*, **niet is doorgegaan**, blijft de Ondergeteekende zich voortdurend in de gunst van het REIZEND PUBLIEK **rekommanderen.**

VAN GOOR WEITS.

LEEST HIER!

Eenige duizend **HAGEBEUKEN POOTLINGS**, geschikt tot aanleg van Hegen, plus m. 2 à 3 Voet groot, alsmede eenige duizend **EIKEN POOTLINGS**, 2 à 3 Voet groot, **te koop** tegen *billijken prijs*, bij den Eigenaar

W. SCHUILING, te *Zuidlaren.*

Brieven *franko.*

*** Bij **E. DE BOER & ZONEN**, *Gekwalificeerde Collecteurs* te *Groningen*, zijn voor de **231ste STAATS-LOTERIJ** (waarvan de *vijfde Klasse* op MAANDAG den 19den Januarij 1857 zal beginnen te trekken), **LOTEN** volgens *Prijs-courant* te bekomen.

Wichtige Anzeige für Taube und Härthörige.

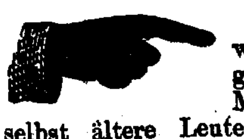

Ich habe ein **OEL**, Gehör-oel genannt, wodurch Hunderte von Genesungen herbeigeführt worden. Dasselbe ist von mehrern Medicinalbehörden geprüft, und erlangen selbst ältere Leute das feinste Gehör wieder, fals keine Unmöglichkeiten obwalten.

Das original Flacon mit Gebrauchs-zettel kostet 10 Gulden, und wird jeder Auftrag sofort prompt ausgeführt.

SOEST, in *Preussen*, 1856.

Kaufmann H. BRAKELMANN.

ER WORDT GEVRAAGD:

Een **BOEKBINDERSGEZEL**, zijn Werk verstaande, tevens eene **goede hand** schrijvende. Adres met *franko brieven* aan G. EERELMAN, *Boekhandelaar* te *Stads-Kanaal.*

Vrouw STIENSTRA, te *Tzum*, bij *Harlingen*, is door een **GOLDBERGER'S KETTING** van hare rheumatische pijnen in hoofd en borst genezen.

Vrouw KOOGER, aan het *Nieuwediep*, van een zestienjarig rheumatisch lijden door het geheele ligchaam.

Eene Dame te *Rotterdam*, die 14 jaren aan aangezigtspijn leed, waarvan dokter noch chirurgijn haar heeft kunnen bevrijden — schrijft de Heer KLINGER — is door een **GOLDBERGER'S KETTING** in zeer korten tijd genezen.

De Echtgenoot van den Heer HERRMANN, Opperhoutvester te *Ostromecko*, in *Westpruissen*, van eene rheumatische kwaal op de oogen.

De Heer PH. RISMANN, Magistraat-Secretaris te *Wolmirstedt*, in *Pruissen*, van hartkloppingen.

Dr. SPEIER, te *Jauer*, in *Silezië*, heeft deze Kettingen in zijne praktijk met het beste gevolg aangewend tegen aangezigts-, tand-, oor- en heuppijn.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagpijn, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, lendenpijn, aangezigtspijn, zenuwziekten worden zeker en spoedig door **GOLDBERGER'S KETTINGEN** genezen.

Zij kosten *f* 1,80 — 2.70 — 3.60 — 5.40.

ORMAGNETEN *f* 1,80 het paar.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, B. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.